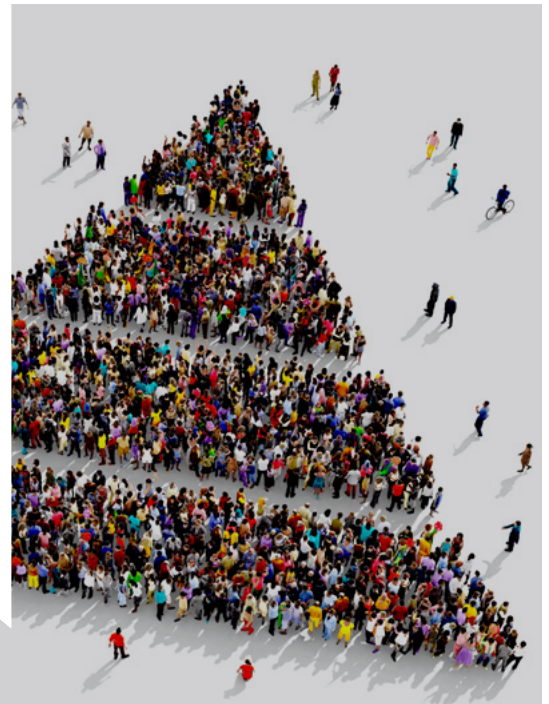


5251**MILLIONER KRONER
I OVERSKUDD TIL
GODE FORMÅL
SKAPT AV****1 961 441****KUNDER****SPILLERNE ER
GRUNNFJELLET****Halvparten av Norges
voksne befolkning spiller
Norsk Tippings spill****Nytt rekordår
– takket være spillerne****Adm. direktør 2017**Åsne Havnelid om viktige
veivalg i 2017. **S. 6****Nøkkeltall**Oversikt over omsetningstall
og redegjørelse for effektiv
drift i 2017. **S. 3****Samfunnsoppdrag**Norsk Tipping styrer stødig
etter et samfunnsoppdrag der
ansvarlighet troner på toppen.
S. 5**Årsberetning**Styret redegjør for Norsk
Tippings resultater og hvordan
selskapet leverte på sam-
funnsoppdraget i 2017. **S. 9**

INNHold

NØKKELTALL.....	3
EFFEKTIV DRIFT	4
SAMFUNNSOPPDRAG.....	5
ADMINISTRERENDE DIREKTØR.....	6
ÅRSBERETNING 2017.....	9
RESULTATREGNSKAP	15
BALANSE.....	16
KONTANTSTRØMOPPSTILLING.....	18
NOTER.....	19
REVISORS BERETNING.....	31
EIERSTYRING OG SELSKAPSLEDELSE.....	34

RAPPORTERING AV SAMFUNNSOPPDRAGET

Norsk Tipping har et tydelig og unikt samfunnsoppdrag. Samfunnsrapporteringen for 2017 er kategorisert etter samfunnsoppdragets tre innsatsområder; ansvarlig, attraktiv og overskudd. Norsk Tipping rapporterer i henhold til rapporteringsstandarden Global Reporting Initiative (GRI), nivå G4. Komplette GRI-indeks presenteres i den digitale års- og samfunnsrapporten på 2017.norsk-tipping.no

NØKKELTALL 2017

HOVEDTALL

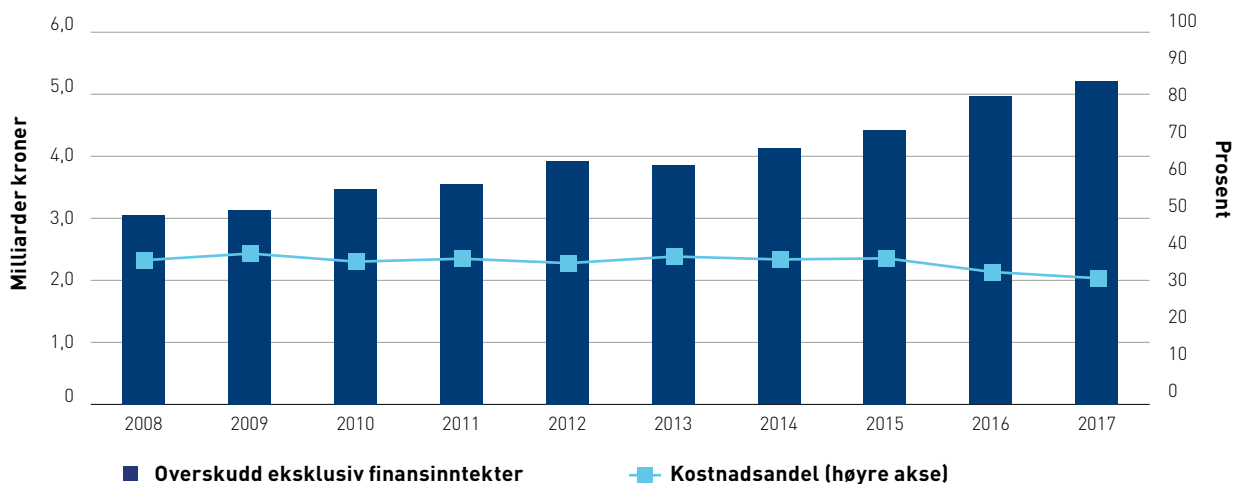
Mill.kr der annet ikke er oppgitt

	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009	2008
Spillinntekter	34 916	32 029	29 742	26 911	21 641	19 245	16 219	14 750	12 575	10 578
Netto spillinntekter ¹⁾	7 835	7 680	7 234	6 726	6 360	6 301	5 808	5 588	5 253	4 964
Salgsprovisjoner	761	828	847	823	833	836	786	776	748	713
Spillprovisjoner i % av netto spillinntekter	9,7 %	10,8 %	11,7 %	12,2 %	13,1 %	13,3 %	13,5 %	13,9 %	14,2 %	14,4 %
Driftsresultat ²⁾	5 222	4 983	4 427	4 134	3 862	3 938	3 558	3 472	3 145	3 054
Driftsmargin	66,6 %	64,9 %	61,2 %	61,5 %	60,7 %	62,5 %	61,3 %	62,1 %	59,9 %	61,5 %
Årsresultat ²⁾	5 251	5 002	4 485	4 215	3 946	4 039	3 626	3 556	3 235	3 294
Resultatgrad i % av netto omsetning	67,0 %	65,1 %	62,0 %	62,7 %	62,0 %	64,1 %	62,4 %	63,6 %	61,6 %	66,3 %
Antall ansatte 31.12	406	408	404	406	381	362	366	367	360	349

1) Spillinntekter fratrukket premier

2) Ekskl. avvikling av premiefond i 2010 med 392 mill.kr

Utvikling i overskudd og kostnadsandel over tid



EFFEKTIV DRIFT

Ambisjonen om at Norsk Tipping skal ha effektiv drift er nedfelt både i selskapets vedtektsfestede formål og i regjeringens eierskapsmelding.

Dette er en god og nødvendig, men samtidig krevende ambisjon. Selskapet opererer i omgivelser som er i endring og utvikling, og som gjør at selskapet må videreutvikle og fornye både spillporteføljen og salgskanalerne for å befeste posisjonen som moderne og attraktive i et kundeperspektiv. Samtidig er ansvarlighet en grunnleggende del av selskapets aktivitet. Dette betyr både tiltak som gir kunden innsikt i egen spilleatferd, og tiltak som gir selskapet anledning til å begrense omfanget av spilleatferd som kan skape problemer for utsatte kundegrupper. Dette er forhold som er en iboende del av selskapets operasjon, og som krever at det investeres i innovasjon og utvikling og i stadig mer avanserte ansvarlighetsverktøy. Det er derfor en forutsetning at selskapet utnytter sine midler og ressurser på en kostnadseffektiv måte, slik at denne utviklingen kan skje på en måte som gir en god balanse mellom kostnads- og inntektsutvikling.

Figuren på side 3 viser utviklingen i Norsk Tippings overskudd (eksklusiv finansinntekter) fra 2008 til 2017. I tillegg framkommer kostnadene som andel av netto spillinntekter (spillinntekter fratrukket premier).*

Selskapet har gjennom femårsperioden 2012–17 innført flere tiltak som hver for seg har hatt betydelige utslag med tanke på selskapets kostnadsstruktur eller andre effektivitetsforhold, inklusive;

- Innføringen av Liveoddsen som spill har medført et økt behov for økt bruk av turnus og lengre åpningstider for selskapets spill.
- Innføringen av nettbaserte casinospill med dedikerte utviklingsmiljøer og lengre åpningstider for selskapets spill.

- Utviklingen av spillet Nabolaget som over flere år har medført betydelige kostnader og lagt beslag på utviklingskapasitet.
- Innføringen av ulike ansvarlighetstiltak og -verktøy som over tid har økt kompleksiteten i selskapets spilloperasjon, samtidig som de har en omsetningsdempende effekt.
- Utvikling av operatør-ID for registrering av transaksjoner på kommisjonærterminaler.

Dette er eksempler på tiltak som påvirker selskapets kostnadsstruktur og effektivitetsmålinger. Det er likevel slik at selskapet gjennom den samme perioden har redusert kostnadsandelen som måler forholdet mellom kostnader og netto spillinntekter fra 37,5 % i 2012 til 33,4 % i 2017. Utviklingen fra 2016 videreføres med et lavere nivå på kostnadsandel enn tidligere. Dette er en klar indikasjon på at selskapet har lyktes med å effektivisere og forbedre driftsoperasjonen gjennom perioden, og samtidig evnet å prioritere nødvendig innovasjon og utvikling. Parallelt med dette har utbetalingene til overskuddsformålene steget.

I perioden frem mot 2020 og videre forventer selskapet at behovet for innovasjon og fornyelse fortsatt vil være til stede i betydelig grad. Selskapet skal videreføre og forsterke arbeidet med å effektivisere den daglige driften slik at det blir handlingsrom for tilstrekkelig innovasjon og utvikling, samtidig som selskapet oppfyller ambisjonene i selskapets vedtektsfestede formål og i regjeringens eierskapsmelding.

Den langsiktige utviklingen viser at Norsk Tipping på tross av etablering av nye produkter og tjenester har lyktes i å opprettholde et relativt stabilt nivå på kostnadene som andel av netto spillinntekter, og i 2017 er den positive utviklingen fra 2016 ytterligere forsterket. Dette innebærer at selskapet har styrket sin kostnadseffektivitet gjennom perioden.

* Positiv engangseffekt av avvikling av premiefond i 2010 på 392 millioner kroner er holdt utenfor.

SAMFUNNSOPPDRAG



Ansvarlig

En ansvarlig virksomhet

Norsk Tipping er en samfunnsaktør med et viktig samfunnsoppdrag og et tydelig samfunnsansvar.

Attraktiv

Styrker innovasjonen

Norsk Tippings mål er å skape en god og helhetlig kundeopplevelse på tvers av alle kontaktpunkter.

Overskudd

Nytt rekordoverskudd

Siden starten har Norsk Tippings spillere bidratt med over 140 milliarder til den norske frivilligheten.

ADMINISTRERENDE DIREKTØR



ÅSNE HAVNELID
Administrerende direktør

Vi i Norsk Tipping legger forebygging til grunn for hvordan vi innretter virksomheten vår, og det har vært styrende for viktige valg vi har gjort i 2017.

Forny et mandat

Hovedmålet for pengespillpolitikken er å forebygge pengespillproblemer, og enerettsmodellen er det beste virkemiddelet for å oppnå målet. Dette var den tydelige beskjeden fra Stortinget da regjeringens stortingsmelding om pengespill ble behandlet våren 2017.

Regjering og storting fastslo samtidig en viktig forutsetning for at enerettsmodellen skal fungere: De lovlige aktørene, som Norsk Rikstoto og Norsk Tipping, må makte å samle oppslutning fra en stor del av spillkundene, i stadig hardere konkurranse med spillselskaper uten lisens til å drive i Norge.

Dette er mandatet – oppdraget – vi i Norsk Tipping legger til grunn for hvordan vi innretter virksomheten vår, og det har vært styrende for viktige valg vi har gjort i 2017.

Smidig styring

Stortinget sier tydelig at det er forebygging som er det førende hensynet i spillpolitikken – viktigere enn overskuddet. Når vi har jobbet med strategiene våre i 2017, er dette den tydeligste føringen: Vi må ha enda større ambisjoner i arbeidet med forebygging og ansvarlighet. Samtidig må vi sørge for å holde tritt med kundenes krav – vi må levere hverdagsspenning og spillmoro på et enda høyere nivå for fortsatt å være på radaren hos de som spiller.

Høyere tempo, økt konkurranse og teknologiske fremskritt krever raskere takt i utvikling av tjenester og produkter, slik at vi kan møte kundens forventninger. Det krever nye

metoder for innovasjon og utvikling, og det krever en annen og mer fleksibel måte å lede på. Emneknaggen er «smidig virksomhetsstyring», og innholdet er økt fleksibilitet, rullerende handlingsplaner og bedre evne til å snu oss rundt og agere på endrede forutsetninger.

Utvikler organisasjonen

Med samme formål har vi satt i gang en grundig prosess for å skru sammen organisasjonen vår på en enda bedre måte, slik at den er i stand til å levere på høyere krav. Prosessen har vært grundig og alle har fått si sin mening om hvor skoen trykker og hva som må til. Hele huset er involvert i oppgaven på ett eller annet nivå, og utpå våren 2018 vil vi ha en ny modell klar for iverksetting. I bunnen ligger selskapets verdier, utarbeidet i en internprosess med stort engasjement og bred involvering. Dyktig, Raus, Ambisiøs, Uredd og Magisk – eller DRAUM, som initialordet blir – er verdiplattformen som kulturen skal videreutvikles på.

Samfunnsoppdraget

Nok en gang kan Norsk Tipping overlevere et rekordstort overskudd til samfunnsnyttige formål. Over 5,2 milliarder kroner settes i arbeid i fellesskapets tjeneste over hele landet. Pengene er en katalysator for frivillig arbeid innenfor idrett, kultur, beredskap, bedre helse og annet humanitært arbeid. Av dette er over 450 millioner kroner fordelt av spillerne selv gjennom Grasrotandelen, til lokale formål som den enkelte spiller selv brenner for.

Overskuddet er en god pekepinn på at vi leverer på en viktig dimensjon i samfunnsoppdraget: Attraktivitet. Vi lykkes

godt med å samle spillerne om det regulerte, lovlige tilbudet. Gjennom året 2017 har selskapet fått over 82 000 nye kunder, og nesten en halv million av kundene våre er under 40 år. Ved utgangen av 2017 hadde Norsk Tipping over 1 960 000 kunder, en liten vekst fra året før.

De gode tallene må ikke få oss til å glemme en sentral utfordring fremover: Å sørge for at den yngre delen av spillerne velger Norsk Tippings produkter dersom de velger å bruke noen kroner på spill. I tillegg til kunnskap om selskapets oppdrag og tillit til det vi gjør, kreves produkter og tjenester som svarer på yngre voksnes krav til underholdning. Kort sagt: Norsk Tipping må være, og bli oppfattet som, et relevant og moderne spillingselskap, også for yngre spillere.

Den digitale utviklingen har fortsatt i 2017, og rundt 50 prosent av omsetningen kommer nå via digitale kanaler. Mobilen er ikke uventet den kanalen som vokser mest, men vi skal også notere oss at store deler av kundemassen fortsatt setter pris på å kunne levere kupongen sin over disken hos kommisjonæren – gjerne med et ønske om lykke til og en hyggelig kommentar på kjøpet. Kommisjonærene er en uvurderlig partner for Norsk Tipping, og de har sin del av æren for selskapets suksess. På tross av økende digitalisering, representerer varehandelen inntekter i milliardklassen i mange år fremover.

Store pottes fenger kunden

Den fire år gamle premierekorden i Norsk Tipping ble slått grundig i 2017. En heldig mann vant svimlende 441 millioner kroner i Eurojackpot i august. Tre måneder senere vant en kvinne cirka 100 millioner kroner mindre, denne gang i Vikinglotto. Spillet om de store pottene fenger kundene, og interessen dette skaper demonstrerer den gode effekten lotterier har på å samle kundene rundt spill som i liten grad er kilde til spilleproblemer. Sterke og samtlende lotterier har en god kanaliseringseffekt. Det å bevare og fornye attraktiviteten til eksisterende produkter og finne frem til fremtidens spill, er en oppgave vi skal se enda nærmere på. Internasjonalt samarbeid kan være en av nøklene til å finne frem til det nye store. Derfor vil vi engasjere oss sterkere i internasjonalt innovasjonsarbeid fremover.

Forebygging

Det aller viktigste er at vi har god kontroll på omfanget av de problematiske sidene ved pengespill. Tallene fra Playscan, verktøyet vi bruker for å måle endringer i kundenes spilleatferd, forteller at vi lykkes med balansegangen vår, selv i et rekordår. Også statistikk fra Hjelpelinjen underbygger det. Et verdensledende rammeverk for ansvarlig spill sørger for at vi mestrer balansegangen mellom attraktivt tilbud og forebygging, mellom kommersiell suksess og forbrukerbeskyttelse.

Det betyr ikke at vi er i mål, snarere tvert imot. Høyere ambisjoner på området ansvarlig spill gir oss liten tid til hvile. Kunnskapen vi har om kundenes spillevaner gir oss enda større muligheter, men også større ansvar – kunnskap forplikter.

Omdømmet

Noe av det som gleder meg mest, er at Norsk Tipping nyter høy tillit i befolkningen. I 2017 havnet selskapet på 5. plass i TNS Gallups store omdømmeundersøkelse.

Tillit og godt omdømme er en forutsetning for å lykkes, både med det rent kommersielle og med å beholde legitimitet og forståelse for den rollen vi spiller på vegne av det norske folk. Godt omdømme må vi gjøre oss fortjent til hver eneste dag. Kravene våre omgivelser setter til oss blir stadig høyere, og det er lett å trå feil.

Først og fremst må vi ha orden i eget hus. Høy integritet rundt trekninger og premieutbetaling er nødvendig for å fortjene publikums tillit. Stabil og sikker teknisk drift, som i 2017 sikret oss over 99 prosent oppetid, bidrar til det samme. Dokumentert effektiv drift som sikrer at mest mulig av inntektene havner hos overskuddsmottakerne, er en forutsetning. I 2017 har vi senket kostnadsandelen ytterligere.

Ettersyn

Det er viktig at samfunnet kan se Norsk Tipping i kortene og etterprøve jobben vi gjør. Nettopp derfor fører Lotteritilsynet nøye tilsyn med oss og hvordan vi løser oppdraget vårt. Sikkerhet, markedsføring, trekninger og arbeid med ansvarlighet, er områder der tilsynet gjennomfører jevnlig revisjon. Bemerkningene og avvikene er få.

Etter revisjonen i 2017 påpekte tilsynet at vi har en utfordring med at spillerkort lånes ut til spillere som har nådd sine maksgrenser. Slik ulovlig virksomhet, enten den foregår i regi av uansvarlige kommisjonærer eller private, undergraver systemet som skal sikre ansvarlighet og forebygging. Vi ser alvorlig på fenomenet og arbeider med tiltak som skal avdekke og forhindre denne praksisen.

Samfunnsansvar

Forebygging av spilleproblemer er selve kjernen i det vi ser på som vårt samfunnsansvar. Men arbeid med samfunnsansvar går lenger enn det, og forventningene både fra eier og fra samfunnet generelt, øker. I 2017 har vi spisset og tydeliggjort hva vi mener er de viktigste områdene vi må arbeide med for å redusere fotavtrykket vårt. Vi ønsker også, i større grad enn før, å benytte vår posisjon til å løfte frem andre områder der det er en vei å gå. Vi har kraft og makt til å ta i et ekstra tak.

Jenter og gutter skal ha like muligheter, også i idrett. Dette er en selvfølgelighet som i praksis viser seg ikke alltid å stemme. I vårt arbeid med samfunnsansvar er nettopp likestilling og mangfold ett av sju fokusområder vi har valgt å arbeide med – et område som for øvrig også er å finne blant FNs 17 mål for bærekraftig utvikling. Norsk Tipping kan bidra positivt, og i 2017 rettet vi søkelyset spesielt mot at jenter som spiller fotball må få de samme muligheter og tilgang til ressurser som gutter. Gode diskusjoner fulgte, og vi satte penger bak ordene ved å inngå sponorsamarbeid med Serieforeningen for kvinnefotball. Jeg gleder meg til å se hvilke resultater vi kan være med og skape!

De andre områdene vi har pekt spesielt på, er menneskerettigheter, miljø, forretningsetikk, antikorrupsjon og arbeidsmiljø og helse. Spesielt er området helse tett knyttet til den viktigste delen av vårt samfunnsoppdrag, altså forebygging av pengespillproblemer. I tillegg går store deler av vårt overskudd til arbeid for bedre helse, enten gjennom idretten eller gjennom stiftelser og organisasjoner som arbeider med forebygging, rehabilitering, beredskap eller behandling. Vår strategiske ambisjon om å være enda viktigere for samfunnet er direkte knyttet til arbeidet med samfunnsansvar – godt og målrettet arbeid med samfunnsansvar bidrar til å nå ambisjonen.

Flere aktører

I 2017 har det kommet flere lovlige pengespillaktører på banen, siden flere av de nye lotteriene som fikk lisens i 2016, nå er i ferd med å starte opp. Lotteriene skal ha sin plass på det såkalte restmarkedet, men altså uten å utfordre enerettsmodellen. Det blir spennende å følge med på om de lykkes. Konkurrentene fra den uregulerte delen av bransjen hviler heller ikke, og utfordrer Norsk Tippings posisjon målrettet og pågående. Digitaliseringen i samfunnet generelt og i spillbransjen spesielt, fortsetter i samme høye tempo, og stiller oss overfor forutsetninger og vilkår som stadig endrer seg.

På tross av økende konkurranse både fra regulerte og uregulerte aktører, mener jeg norske myndigheter har alle muligheter til å regulere pengespillmarkedet på en måte som gjør at man beholder kontroll og dermed innfrir formålet om en ansvarlig pengespillpolitikk.

Vi skal i hvert fall gjøre vårt beste for å løse oppgavene vi har. Jeg er trygg på at tiltakene vi har gjort med organisasjonen, med ledelsesprinsippene, med strategiarbeidet og med produktutviklingen, skal sette oss i stand til å levere minst like bra på samfunnsoppdraget i tiden som kommer som i året vi har lagt bak oss.

Norsk Tipping er et statlig eid aksjeselskap, lokalisert på Hamar. Selskapet formidler pengespill i henhold til Lov om pengespill. Selskapets samfunnsoppdrag er å tilby attraktive spill på en ansvarlig måte, hvor overskuddet skal gå til gode formål.

Virksomheten ligger under Kulturdepartementets virkeområde og forholder seg til «retningslinjer for eierstyring av selskaper mv under Kulturdepartementets ansvarsområde». I tråd med krav fra Kulturdepartementet følger selskapet anbefalingene fra NUES om eierstyring og selskapsledelse så langt det er relevant for selskapet.

Norsk Tipping rapporterer om sin miljø- og samfunns-påvirkning i henhold til den internasjonale standarden for bærekraftsrapportering fra Global Reporting Initiative (GRI). I 2017 rapporterer foretaket etter versjon GRI-G4, nivå «Core». Selskapets rapportering om samfunnsansvar er ikke et enkeltstående dokument, men integrert gjennom hele årsrapporten.

Oversikt over utviklingen i 2017

Stortinget behandlet i 2017 stortingsmeldingen «alt å vinne – ein ansvarleg og aktiv pengespelpolitikk». Meldingen legger til grunn at reguleringen av pengespill med Norsk Tipping som enerettsaktør gir en høyere grad av ansvarlighet enn en lisensmodell, og dette hensynet tilsier en videreføring av enerettsmodellen.

Stortingsbehandlingen tydeliggjør ytterligere målene med pengespillpolitikken, hvor det er hensynet til ansvarlig spill som veier tyngst. At overskuddet fra pengespill i størst mulig grad skal gå til ideelle formål er et sekundært mål. Dette bekrefter Norsk Tippings samfunnsoppdrag, og legger viktige føringer for området også i kommende perioder.

2017 er det første hele året etter at selskapet mot slutten av 2016 innførte viktige forbedringer i rammeverket for ansvarlig spill. Den viktigste endringen var innføringen av et system der kundene må ta stilling til og sette grenser for hvor mye de kan tillate seg å tape per måned, på

tvers av alle spill, med unntak av fysisk Flax. Grensen kan maksimalt settes til 20 000 kroner per måned.

Norsk Tippings samlede driftsinntekter økte fra 32 milliarder kroner i 2016 til 35 milliarder kroner i 2017. Også antall kunder vokste fra 2016, og totalt 1,96 millioner kunder spilte på Norsk Tippings spill i 2017. Det er stor variasjon i spillenes egenskaper. Som følge av forskjellige premieandeler og stor grad av gjenspill av premier for enkelte av selskapets spill, vurderes utviklingen i netto spillinntekter (spillinntekter fratrukket premier) som et bedre mål på omfanget av virksomheten. Netto spillinntekter økte fra 7,7 milliarder kroner i 2016 til 7,8 milliarder kroner i 2017. Dette representerer en vekst på 2 prosent. Sammen med effekten av reduserte kostnader medførte dette at overskuddet vokste fra 5 milliarder kroner til 5,25 milliarder kroner, noe som er en vekst på 5 prosent fra året før.

Omsetningsveksten kommer i første rekke innenfor det relativt nye produktområdet nettbaserte spill, hvor selskapet har lyktes i å befeste sin posisjon som et attraktivt og ansvarlig tilbud i konkurranse med uregulerte aktører. I tillegg har også fysisk Flax hatt en positiv utvikling. For den øvrige spillporteføljen har netto spillinntekter vært noe lavere enn i 2016.

Lotterispill representerer den største andelen av omsetningen og står i 2017 for 64 prosent av selskapets netto spillinntekter. Lotterispillene er selskapets største spillkategori både målt i antall kunder og i netto spillinntekter. I øvrige europeiske markeder er det en tendens til at omsetningen for lotterispill faller noe, og Norsk Tipping er derfor fornøyd med at kanalisering av omsetningen til lotterispill i Norge holder seg relativt stabil fra 2016. Lotterispillene anses som spill med lavere risiko for problemspill enn de øvrige kategoriene, og en sterk lotteriportefølje tyder på at selskapet lykkes med å kanalisere mye av spillelysten i befolkningen til et ansvarlig spilltilbud.

Veksten i netto spillinntekter i 2017 kommer først og fremst fra nettbaserte spill. Denne kategorien økte med 37 prosent fra 2016, noe som representerer en økende veksttakt. Nettbaserte spill er utsatt for sterk konkurranse fra uregulerte aktører, som benytter relativt omfattende markedsføring rettet mot norske spillere. Norsk Tippings voksende omsetning på dette området tilsier at selskapet klarer å kanalisere spill fra dette området til et regulert tilbud, men Norsk Tippings andel av totalomsetningen innenfor denne spillkategorien er ikke dominerende. Det er fra myndighetene signalisert ytterligere tiltak for å begrense de uregulerte selskaperens muligheter til å tilby

sine spill rettet mot den norske befolkningen, noe som vil kunne bidra til styrket kanalisering.

En stadig større andel av omsetningen av selskapets spill foregår via digitale kanaler. Dette gjør at løsningene for spill via digitale kanaler blir en stadig viktigere del av selskapets kundekontakt og salg.

I 2017 utgjorde omsetningen av tradisjonelle spill i digitale kanaler 6,9 milliarder kroner, mot 6,2 milliarder kroner i 2016. Dette utgjør en vekst på 11 prosent. Veksten i omsetningen i digitale kanaler bidrar til økt kostnadseffektivitet for selskapet gjennom reduserte salgspolisjoner, men stiller også økte krav til kapasitet og funksjonalitet i de digitale løsningene. Videreutvikling av løsningene innenfor digitale kanaler vil derfor fortsatt være et viktig satsingsområde for selskapet.

Grasrotandelen gir spillerne mulighet til å påvirke fordelingen av en andel av Norsk Tippings overskudd. I takt med økt omsetning og som følge av at stadig flere spillere knytter seg til Grasrotandelen, vokser summen for hvert år. I 2017 fordelte spillerne 455 millioner kroner til lag og foreninger via Grasrotandelen. Dette beløpet vil øke betraktelig i 2018, når satsen for Grasrotandelen økes fra fem til sju prosent.

Selskapet er avhengig av en forutsigbar og stabil drift for å være tilgjengelig for kundene. Det er svært gledelig at 2017 ikke har hatt noen vesentlige driftsavbrudd i selskapets systemer, og i 11 av årets måneder har tilgjengelighet i salgskanaler vært over målet på 99,6 prosent. Pågangen til selskapets kanaler rundt innleveringsfrister og treknninger er betydelig, men på tross av dette har det i 2017 vært tilnærmet avbruddsfritt. Stabil drift gir trygghet både for selskapet og kundene, og er viktig for å opprettholde tillit og omdømme blant kundene.

Ansvarlig spillvirksomhet

Norsk Tippings virksomhet hviler på selskapets evne til å forebygge uønsket spilleatferd. Selskapet vier stor oppmerksomhet til å kunne tilby attraktive spill innenfor ansvarlige og trygge rammer for kundene. Dette gjennomfører både virksomheten som helhet og de produkter og tjenester selskapet tilbyr.

I oktober 2016 lanserte Norsk Tipping et nytt og banebrytende system for tapsgrenser. Som første spillerselskap i verden etablerte selskapet tapsgrenser på tvers av alle spill. Alle spillere som spiller risikoutsatte spill må sette egne grenser for sitt maksimale tap. Dette gir spillerne økt bevissthet og bedre mulighet til å styre sin spilleatferd. I tillegg til at alle må sette personlige grenser, er det satt et

maksimalt nivå for hvor mye hver enkelt spiller kan tape i løpet av en måned. Dette er et ekstra sikkerhetsnett for å begrense tap for de mest utsatte spillerne. Etter at de nye verktøyene ble etablert har andelen omsetning fra spillere med høy risiko for å utvikle problematisk spilleatferd blitt redusert.

I 2017 har løsningene på dette området blitt ytterligere forbedret, slik at treffsikkerheten i analysene blir bedre, og tilbakemeldingene til spillerne blir mer målrettede.

Som del av arbeidet med ansvarlig spill har selskapet siden 2016 tatt direkte kontakt med spillere som har en spilleatferd som kan indikere økt sannsynlighet for problemer med pengespill. Formålet med å kontakte spillerne er å gjøre dem oppmerksom på spillehistorikk, og vurdere om det er behov for tiltak for å begrense omfanget av spillingen. De aller fleste spillerne som kontaktes setter pris på oppmerksomheten, og for mange av disse iverksettes det tiltak som bidrar til å redusere den enkeltes tap.

Norsk Tipping samarbeider med forskningsmiljøer innen spill og spilleatferd for å gi økt innsikt i forhold som kan påvirke problematisk spilleatferd. Selskapet har et mål om å være blant de ledende spillerselskapene i verden innenfor arbeidet med ansvarlig spillvirksomhet.

Kostnadsutviklingen

Både styre og eier retter stor oppmerksomhet mot å løse samfunnsoppdraget på en best mulig måte. Dette innebærer at selskapet ikke er profittmaksimerende, men at virksomheten skal drives kostnadseffektivt.

Selskapet følger opp andelen av netto spillinntekter som går til gode formål. Siden 2015 har det vært gjennomført et kostnadseffektiviseringsprogram som har identifisert flere områder med potensial for kostnadseffektivisering, og hvor det er igangsatt tiltak. Dette er en medvirkende årsak til at det totale kostnadsnivået, både målt i nominelle kroner og som andel av netto spillinntekter, har gått ned fra nivåene i 2016.

Balanse

Ved utgangen av 2017 var selskapets totalbalanse på 6,3 milliarder kroner og egenkapitalandelen 5,7 prosent. Tilsvarende tall i 2016 var 5,95 milliarder kroner og 6,1 prosent. Selskapets frie egenkapital utgjorde 214 millioner kroner pr 31.12.2017.

Den lave egenkapitalen må ses i sammenheng med selskapets egenart, som innebærer at aktiviteten gjennom året akkumulerer overskudd til utbetaling påfølgende år. På tidspunktet for utbetaling til overskuddsmottakerne

er egenkapitalen styrket på grunn av aktiviteten det påfølgende året.

På kort sikt er det relativt liten usikkerhet om den framtidige utviklingen knyttet til selskapets finansielle situasjon. Selskapets stilling som særlovsselskap med forutsigbare rammebetingelser, medfører at selskapet har tilfredsstillende egenkapital og finansiell stilling på tross av lav egenkapitalandel. Styrets vurdering er at dette på kort sikt fortsatt vil være gjeldende.

Kontantstrøm

Spillinntektene utgjør selskapets viktigste kontantstrømkilde. Spillinntekter etter fradrag for premier har økt med 0,2 milliarder kroner fra forrige år. Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter i 2017 utgjorde 5,5 milliarder kroner mot 5,4 milliarder kroner i 2016. Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler er redusert fra 2016. Dette forklares først og fremst ved at selskapet i 2016 investerte betydelig i nye interiørløsninger hos kommisjonærene, mens det ikke har vært tilsvarende aktiviteter i 2017.

Finansiell risiko

Norsk Tipping har enkelte transaksjoner og mindre beholdninger i utenlandsk valuta og er således i noen grad utsatt for finansiell markedsrisiko. I tillegg har selskapet kredittisiko knyttet til oppgjør fra kommisjonærene. Oppgjør for siste ukes omsetning innbetales påfølgende uke gjennom automatiske trekk. Det er etablert garanti- og depositumsordninger som reduserer kredittrisikoen vesentlig. Selskapet har en løpende oppfølging av utestående fordringer og tiltak ved manglende betaling iverksettes umiddelbart for å redusere risiko for tap. Selskapet har ikke realisert vesentlige tap på fordringer mot kommisjonærer i 2017. Likviditetssituasjonen er tilfredsstillende ved at selskapet gjennom daglig drift genererer betydelige disponible midler. Selskapet har ved årsskiftet en positiv beholdning av bankinnskudd, kontanter og lignende på 5,5 milliarder kroner, hvorav mesteparten er plassert som kontolån til statskassen i Norges Bank. Selskapet vurderer at det er relativt lav usikkerhet knyttet til finansiell utvikling neste år.

Fortsatt drift

Styret mener at årsregnskapet og årsberetningen gir en rettvise oversikt over resultatet av selskapets virksomhet og selskapets stilling ved årsskiftet.

Forutsetningen om fortsatt drift er lagt til grunn for årsregnskapet. Styret kjenner ikke til vesentlige forhold i regnskapsåret eller etter regnskapsårets slutt som har betydning for denne forutsetningen eller for årsregnskapet for øvrig.

Forskning, utvikling og fornyelse

Norsk Tipping har ingen egen forsknings- og utviklingsaktivitet slik det defineres i regnskapsloven. Imidlertid har selskapet løpende utviklingsaktiviteter knyttet til fornyelse og utvikling av produkter, systemer og tjenester på flere områder. Det anslås at over 30 prosent av selskapets ansatte til enhver tid er engasjert i ulike utviklingstiltak.

Et av de viktigste tiltakene som er gjennomført i 2017 er utvikling av operatør-ID for kommisjonærer. Den nye løsningen gjør at transaksjoner hos kommisjonærene blir lettere å spore, både for kommisjonæren selv og for Norsk Tipping. Dette vil bidra til sterkere kontroll over blant annet kontant-transaksjoner hos kommisjonærene.

En stadig større andel av selskapets omsetning går via digitale kanaler. Hittil har selskapet hatt separate løsninger for spill fra PC og på mobil. I 2017 er det satt i gang utvikling av en felles konsolidert løsning på tvers av disse kanalene. Dette vil på sikt bidra til å frigjøre ressurser til øvrig utvikling og forenkle både drift og framtidig videreutvikling.

I 2017 har det også blitt gjennomført en fornyelse av Vikinglotto, hvor det er foretatt en rekke endringer på tvers av alle deltakerlandene for å styrke spillets langsiktige utvikling.

Selskapet har etablert en ny prosess for IT-utvikling som innebærer at en større andel av utviklingsaktivitetene er mindre justeringer og fornyelser, i motsetning til tidligere hvor det i større grad ble etablert store prosjekter. Målet med den nye tilnærmingen er at det skal gå raskere fra behov oppstår til løsninger er utviklet og implementert.

Framtidig utvikling

Norsk Tippings gjeldende drifts- og rammebetingelser gir et godt grunnlag for videre utvikling. Stortingsmeldingen om pengespillpolitikk ble behandlet i Stortinget, og dagens modell på pengespillfeltet videreføres i stor grad slik at Norsk Tipping og Norsk Rikstoto fremdeles skal ha enerett på å tilby pengespill. I meldingen konkluderer regjeringen med at det ikke er aktuelt å innføre en lisensordning for utenlandske pengespillselskap. Det er gitt tillatelser til fem nye lotterier som kan operere i Norge, men i begrenset omfang og med en rekke begrensninger på blant annet markedsføring. Norsk Tipping legger til grunn at de nye lotteriene i liten grad vil påvirke framtidsutsiktene til selskapet innenfor dagens regulering.

Stortingsmeldingen utgjør et verdibasert valg til det beste for det norske samfunnet, og legger et godt grunnlag for framtidig utvikling av Norsk Tipping, og reduserer samtidig

usikkerheten som har vært knyttet til regulering av dette området etter at flere sider av pengespillområdet har vært utredet de siste årene.

I 2017 har det blitt gjennomført et omfattende arbeid knyttet til selskapets merkevarestrategier. For å forsterke selskapets posisjon i samfunnet er det utarbeidet en ny visuell identitet for selskapet, som vil bli tatt i bruk i løpet av 2018. Dette er en del av selskapets satsing på å bli mer relevant i yngre målgrupper som ikke har samme forhold til Norsk Tipping og til selskapets rolle som eldre målgrupper. Dette skal underbygges med en friskere profil, sammen med en dreining mot en mer verdibasert kommunikasjon som skal tydeliggjøre at det er en forskjell mellom Norsk Tipping og de uregulerte aktørene. I lys av dette er det gledelig at selskapets omdømme fra TNS Gallups syndikerte omdømmeundersøkelse er på rekordnivå, og Norsk Tipping rykker opp fra en åttendeplass til femteplass i rangeringen.

Norsk Tipping vil fortsette å videreutvikle selskapets produkter og løsninger i tråd med selskapets samfunnsoppdrag om å sikre et attraktivt og ansvarlig pengespilltilbud hvor overskuddet går til gode formål.

Samfunnsansvar

For Norsk Tipping er det viktig å bidra til et bærekraftig samfunn. Ambisjonen for selskapets arbeid med samfunnsansvar er å ha et positivt fotavtrykk. Med det menes at selskapet skal ta ansvar for sin påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, samtidig som Norsk Tipping skal identifisere områder hvor det er mulig å bidra ekstra positivt til samfunnsutviklingen.

Arbeidet med samfunnsansvar dreide seg i 2017 primært om implementering av selskapets policy for samfunnsansvar som ble vedtatt i oktober 2016. Dokumentet inneholder 14 prinsipper og krav for hvordan etikk og miljø- og samfunnsmessige hensyn skal integreres i virksomheten. Policyen ble utarbeidet på bakgrunn av regjeringens forventninger til statlige selskapers arbeid med samfunnsansvar, som beskrevet i eierskapsmeldingen 2013–2014, i tillegg til en vesentlighetsanalyse – en sammenstilling av interne og eksterne interessenters forventninger til selskapet innenfor samfunnsansvarsområdet.

I tillegg til arbeidet med implementering av policyen, har administrasjonen i 2017 utviklet en overordnet retning for samfunnsansvarsarbeidet med sju fokusområder.

Fem av områdene (ansvarlig spillvirksomhet, forretnings-etikk, anti-korrupsjon, menneskerettigheter og miljø) ble definert inn i et såkalt «compliance-nivå». Dette er

nivået hvor forventningene til Norsk Tipping fra eier og øvrige interessenter er mest eksplisitte. Innenfor de to siste områdene (likestilling og mangfold, og arbeidsmiljø og helse) er ikke forventningene til selskapets arbeid like tydelige, men her har selskapet, som en stor og viktig samfunnsaktør, størst mulighet til å bidra positivt til samfunnsutviklingen. Områdene ble derfor plassert på et såkalt «verdiskapingsnivå».

Med de ressursene og det landsomfattende nedslagsfeltet Norsk Tipping har, har selskapet alle muligheter til å være en samfunnsaktør som setter viktige samfunnsutfordringer på dagsorden og bidrar til gode løsninger til gode for samfunnet som helhet. Det er selskapets ambisjon.

Selskapets års- og samfunnsrapport er utarbeidet i henhold til Global Reporting Initiative (GRI-G4), som er et globalt rammeverk for rapportering av selskapets arbeid basert på en tredelt bunnlinje – økonomiske, miljømessige og samfunnsmessige forhold.

Arbeidsmiljø

Norsk Tipping er en IA-bedrift og ønsker å ha en inkluderende bedriftskultur preget av mangfold. Det er et prioritert område for selskapet å styrke mangfoldet ytterligere gjennom en mer balansert sammensetning når det gjelder alder, kjønn og kulturell bakgrunn. Denne målsetningen er i tråd med formålet i diskrimineringsloven og i diskriminerings- og tilgjengelighetsloven.

Arbeidsmiljøtiltakene som iverksettes skal være målrettet og skal bidra til å realisere strategiplanen for perioden fram mot 2020 og de årlige virksomhetsplanene. Selskapet har en målsetting om å forbedre effektivitet og endrings-evne i organisasjonen. Et viktig tiltak for å nå målene er innføringen av nytt rammeverk for IT-utvikling som er fullført i 2017. I tillegg arbeides det med forbedring av øvrige prosesser, blant annet selskapets innovasjonsprosess og virksomhetsstyringsprosessen. I tillegg til prosessforbedringer er det satt i gang en organisasjonsutviklingsprosess hvor målet er å legge til rette for styrket samhandling, effektivitet og gjennomføringsevne. Organisasjonen videreutvikles til å møte fremtidens krav bedre, og for å levere godt på den nye stortingsmeldingen. Selskapet skal tilby attraktive og konkurransedyktige spill i trygge og ansvarlige rammer, og der hele overskuddet går tilbake til gode formål innen idrett, kultur og humanitære organisasjoner. Kultur, verdier og ledelse er sentralt for å være rustet for dagens akselererende utvikling.

Selskapets toppledergruppe består av 50 prosent kvinner. Samlet er andelen kvinner i lederstillinger 32 prosent, mens 37 prosent av totalt 406 fast ansatte er kvinner.

Sykefraværet var på 3,1 prosent i 2017. Det er registrert to fraværsskader i 2017.

Ytre miljø

Den enkeltfaktoren som i størst grad påvirker det ytre miljø, er produksjon og distribusjon av papirbasert materiell til kommisjonærene. Økt bruk av digitale kanaler gjør at mengden kuponger og øvrig materiell til kommisjonærene reduseres over tid. Selskapet vurderer løpende hvor mye som sendes ut til den enkelte kommisjonær med målsetting om å redusere utsendelse av overflødig materiell. Digitale skjermer benyttes i stor grad til informasjon i hos kommisjonærene istedenfor trykket materiell.

For 2017 er selskapets CO₂- utslipp beregnet til totalt 1114 tonn CO₂. Utslippene består i hovedsak av strømforbruk for selskapets lokaler og IT-systemer, i tillegg til reisevirksomhet for selskapets ansatte. Selskapets lokaler er tilknyttet

fjernvarmeanlegg som hovedsakelig har bioenergi og gjen-
vunnet varme som energikilde. Dette bidrar til å redusere CO₂-utslipp fra oppvarming. Norsk Tipping jobber stadig for å forbedre og redusere energibruken.

Anvendelse av årsresultatet

Selskapets frie egenkapital består av investeringsfond og annen egenkapital. Samlet fri egenkapital pr 31.12.2017 er 214 millioner kroner.

Styrets forslag til disponering av overskuddet er som følger:

Tippenøkkelen	4 715 mill.kr
Grasrotandelen	455 mill.kr
Bingoentreprenørens overskuddsformål	66 mill.kr
Tiltak mot spilleavhengighet	15 mill.kr
Sum overskuddsdisponering	5 251 mill.kr

Styret i Norsk Tipping AS
Hamar, 7. mars 2018

Linda Bernander Silseth
Styrets leder

Per Olav Monseth

David Hansen

Anne Lise Meyer

Bjørn Vidar Mathisen

Hege Andersen

Kari Skeidsvoll Moe

Andreas Egge Torsheim

Åsne Havelid
Administrerende direktør

ÅRSREGNSKAP 2017

Resultatregnskap	15
Balanse	16
Kontantstrømoppstilling	18
Regnskapsprinsipper	19
Note 1 Spillinntekter	21
Note 2 Lønns- og personalkostnader	21
Note 3 Andre driftskostnader	23
Note 4 Finansinntekter og -kostnader	23
Note 5 Driftsmidler og immaterielle eiendeler	24
Note 6 Investeringer i datterselskaper og tilknyttede selskaper	25
Note 7 Mellomværende med datterselskaper og tilknyttede selskaper	25
Note 8 Andre langsiktige fordringer	26
Note 9 Varelager	26
Note 10 Kommissjonærfordringer	26
Note 11 Andre fordringer	26
Note 12 Aksjekapital	26
Note 13 Egenkapital	27
Note 14 Annen kortsiktig gjeld	27
Note 15 Restoverskudd og disponeringer	28
Note 16 Pensjonsforpliktelser	28
Note 17 Bankinnskudd, kontanter og lignende	30

RESULTATREGNSKAP

Beløp i mill. kr	Note	2017	2016
Driftsinntekter			
Spillinntekter	1	34 916	32 029
Andre driftsinntekter		6	10
Sum driftsinntekter		34 922	32 039
Driftskostnader			
Premieandeler		27 081	24 349
Spillprovisjoner		761	828
Lønns- og personalkostnader	2	399	383
Avskrivninger og nedskrivninger	5	208	234
Andre driftskostnader	2,3	1 251	1 262
Sum driftskostnader		29 700	27 056
DRIFTSRESULTAT		5 222	4 983
Finansinntekter	4	34	40
Finanskostnader	4	6	21
ÅRSRESULTAT	13	5 251	5 002
Disponering av årsresultatet:			
Tippenøkkelen		4 715	4 336
Grasrotandelen		455	447
Bingoentreprenørenes overskuddsformål		66	63
Tiltak mot spilleavhengighet		15	6
Overført til annen egenkapital		0	150
Sum disponert		5 251	5 002

BALANSE

Beløp i mill. kr	Note	2017	2016
EIENDELER			
Anleggsmidler			
Immaterielle eiendeler			
Immaterielle eiendeler	5	153	186
Sum immaterielle eiendeler		153	186
Varige driftsmidler			
Kunst	5	1	1
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	5	215	233
Kjøretøyer, maskiner, inventar og utstyr	5	267	369
Sum varige driftsmidler		482	603
Finansielle anleggsmidler			
Investering i datterselskaper	6	1	1
Investering i tilknyttede selskaper	6	32	32
Andre langsiktige fordringer	8	46	31
Sum finansielle anleggsmidler		79	64
Sum anleggsmidler		715	853
Omløpsmidler			
Varer			
Varer	9	0	0
Fordringer			
Kommisjonærfordringer	10	82	100
Andre fordringer	11	84	101
Sum fordringer		166	201
Bankinnskudd, kontanter og lignende	17	5 456	4 899
Sum omløpsmidler		5 622	5 101
SUM EIENDELER		6 336	5 954

BALANSE

Beløp i mill. kr	Note	2017	2016
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Innskutt egenkapital			
Aksjekapital	12	0,2	0,2
Sum innskutt egenkapital		0,2	0,2
Opptjent egenkapital			
Bundet egenkapitalfond	13	150	150
Investeringsfond	13	9	9
Annen egenkapital	13	205	205
Sum opptjent egenkapital		364	364
Sum egenkapital		364	364
Gjeld			
Avsetning for forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser	16	141	109
Sum avsetning for forpliktelser		141	109
Sum langsiktig gjeld		141	109
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	7	125	165
Premieforpliktelser		151	129
Forskuddsbetalt innsatsbeløp		183	171
Skyldige offentlige avgifter		30	31
Annen kortsiktig gjeld	14	708	673
Restoverskudd til utbetaling	15	4 634	4 312
Sum kortsiktig gjeld		5 831	5 481
Sum gjeld		5 972	5 589
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		6 336	5 954

Styret i Norsk Tipping AS
Hamar, 7. mars 2018

Linda Bernander Silseth
Styrets leder

Per Olav Monseth

David Hansen

Anne Lise Meyer

Bjørn Vidar Mathisen

Hege Andersen

Kari Skeidsvoll Moe

Andreas Egge Torsheim

Åsne Havnelid
Administrerende direktør

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Beløp i mill. kr	Noter	2017	2016
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter			
Resultat før skattekostnad		5 251	5 002
Tap/gevinst ved salg av anleggsmidler	5	0	0
Ordinære avskrivninger	5	208	234
Nedskrivning anleggsmidler	5	0	0
Endring i kommisjonærfordringer	10	18	21
Endring i leverandørgjeld		-41	57
Forskjell mellom kostnadsført pensjon og inn-/utbetalinger i pensjonsordninger	16	33	21
Endring i andre tidsavgrensingsposter	11	86	88
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter		5 555	5 424
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter			
Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler		1	0
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	5	-55	-198
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter		-54	-198
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter			
Utbetaling til overskuddsformål		-4 945	-4 363
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter		-4 945	-4 363
Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter		557	862
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse		4 899	4 037
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt		5 456	4 899

NOTER

Hvor annet ikke er oppgitt er alle beløp i millioner kroner.

Regnskapsprinsipper

Generelt

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk med de tilpasninger som er en følge av Norsk Tippings særskilte karakter i henhold til lov om pengespill m.v. av 28. august 1992 nr. 103 (pengespilloven).

Norsk Tipping AS er underlagt pengespilloven. Loven bestemmer at et statlig aksjeselskap, hvor staten eier alle aksjene, skal være spillingselskap. Det er Kulturdepartementet som fastsetter vedtektene, oppnevner styret og gir instruks til styret. Styret skal påse at virksomheten drives i samsvar med selskapets formål og retningslinjer. Styret har ansvaret for en tilfredsstillende organisering og forvaltning av selskapet, og skal bl.a. påse at registrering og formuesforvaltning er gjenstand for betryggende kontroll. Vedtektene fastsetter Kulturdepartementets særskilte instruksjonsrett til selskapet utover ordinær styring gjennom generalforsamling.

Konsolidering

Norsk Tippings datterselskaper har ikke betydning for å bedømme konsernets stilling og resultat. I tråd med regnskapsloven §3-8 er det derfor ikke utarbeidet konsernregnskap.

Bruk av estimater

Ledelsen har brukt estimater og forutsetninger som har påvirket resultatregnskapet og verdsettelsen av eiendeler og gjeld. Det er først og fremst verdsettelse av fysiske og immaterielle eiendeler og tilhørende avskrivninger som påvirkes av anvendte forutsetninger om økonomisk levetid. I tillegg er det foretatt vurderinger av eventuelle usikre eiendeler og forpliktelser på balansedagen i forbindelse med regnskapsavslutningen i henhold til god regnskapsskikk. Ledelsen er ikke kjent med vesentlig usikkerhet knyttet til regnskapet og balanseførte verdier.

Valuta

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til kursen på transaksjonstidspunktet. Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til norske kroner ved å benytte balansedagens kurs. Valutakursendringer resultatføres løpende i regnskapsperioden under andre finansposter.

Driftsinntekter, premier og provisjoner

Som spillinntekter regnes spillernes brutto innsatsbeløp. For spill på spillterminaler (Belago og Multix) og nettbaserte spill vil spillerne normalt gjennomføre flere spill

i samme spillsesjon med gjenspill av eventuelle premier. Hvert enkelt spill (innsats med påfølgende trekning og eventuelt utbetaling av premie) anses regnskapsmessig som egne transaksjoner uavhengig av spillsesjoner.

Bokføringen av spillinntekter og tilhørende premier og provisjoner korresponderer ikke fullt ut med kalenderåret men følger kalenderens ukedeling. I 2017 omfatter spillrelaterte inntekter og kostnader 52 spilleomganger/ uker. Spillinnsatsene med tilhørende forventet premieandel for flerukesspill er periodisert på hver av de gjeldende omgangene/ukene.

Inntekter fra øvrig salg resultatføres når levering har funnet sted og det vesentligste av risiko og avkastning er overført.

Skatt

Selskapet er unntatt fra beskatning.

Klassifisering og vurdering av balanseposter

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som faller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på opptakstidspunktet.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, fratrukket av- og nedskrivninger. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Forskning og utvikling

Selskapet følger unntaksregelen i regnskapsloven §5-6 for kostnadsføring av utgifter knyttet til grunnleggende forskning og utvikling. Selskapet har i liten grad denne type aktiviteter. Egen tilvirkning av immaterielle eiendeler behandles som varige driftsmidler.

Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives lineært over driftsmidlets forventede levetid. Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende som driftskostnader, mens påkostninger eller forbedringer balanseføres og nedskrives etter forventet levetid. Dersom virkelig verdi av driftsmiddelet er lavere enn balanseført verdi foretas nedskrivning til virkelig verdi. Virkelig verdi er det høyeste av netto salgsverdi og verdi i bruk. Verdi i bruk er nåverdien av de fremtidige kontantstrømmene som eiendelen forventes å generere, enten direkte eller som forutsetning for selskapets øvrige kontantstrømmer.

Selskapets utviklingsaktiviteter knyttet til egenutvikling av programvare, spillkonsepter, distribusjonskanaler og systemer vurderes iht. NRS 19 immaterielle eiendeler. Utviklingsaktiviteter som tilfredsstillende kriteriene balanseføres og avskrives over forventet økonomisk levetid.

Datterselskap/tilknyttede selskap

Datterselskap og tilknyttede selskap vurderes etter kostmetoden i selskapsregnskapet. Investeringene er vurdert til anskaffelseskost for aksjene med mindre nedskrivning har vært nødvendig. Investeringene nedskrives til virkelig verdi når verdifall skyldes årsaker som ikke kan antas å være forbigående og det må anses nødvendig etter god regnskapsskikk. Nedskrivninger er reversert når grunnlaget for nedskrivning ikke lenger er til stede.

Utbytte, konsernbidrag og andre utdelinger fra datterselskap og tilknyttede selskap er inntektsført samme år som det er vedtatt i selskapenes generalforsamling.

Varebeholdninger

Selskapets varelager er begrenset. Varelager verdsettes til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Anskaffelseskost tilordnes ved bruk av FIFO-metoden og inkluderer utgifter påløpt ved anskaffelse av varene og kostnader for å bringe varene til nåværende tilstand og plassering.

Fordringer

Kommisjonærfordringer, kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene. I tillegg gjøres det for øvrige kundefordringer en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap på krav.

Pensjoner

Selskapet har ytelsesbaserte pensjonsordninger som vurderes til nåverdien av de fremtidige pensjonsytelser som regnskapsmessig anses opptjent på balansedagen. Pensjonsmidler vurderes til virkelig verdi.

Endring i ytelsesbaserte pensjonsforpliktelser som skyldes endringer i pensjonsplaner, fordeles over antatt gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid.

Selskapet benytter seg av korridormetoden for regnskapsføring av effekter av pensjonsforutsetningene. Akkumulert virkning av estimatendringer og endringer i finansielle og aktuarielle forutsetninger (aktuarielle gevinster og tap) under 10 prosent av det som er størst av pensjonsforpliktelsene og pensjonsmidlene ved begynnelsen av året innregnes ikke. Når den akkumulerte virkningen er over 10 prosent ved årets begynnelse, resultatføres det overskytende over antatt gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid. Periodens netto pensjonskostnad klassifiseres som lønns- og personalkostnader.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metoden. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige, likvide plasseringer.

Merverdiavgift

Norsk Tipping AS sin ordinære virksomhet er unntatt fra merverdiavgift iht. merverdiavgiftsloven §5b første ledd nr. 6. Kostnader og investeringer er som hovedregel inkludert mva.

Note 1 Spillinntekter

Selskapets virksomhetsområder er fordelt etter spillkategori basert på grunnleggende egenskaper ved spillene.

Spillinntekter per virksomhetsområde

Spillinntekter	2017	2016
Lotterispill	10 000	10 039
Sportspill	3 282	3 293
Skrapespill	1 121	1 103
Terminals spill	9 615	9 752
Nettbaserte spill	10 899	7 842
Totale spillinntekter	34 916	32 029

Netto spillinntekter per virksomhetsområde (spillinnsatser fratrukket premieandeler)

Netto spillinntekter	2017	2016
Lotterispill	4 984	5 021
Sportspill	884	890
Skrapespill	501	469
Terminals spill	746	773
Nettbaserte spill	719	526
Totale netto spillinntekter	7 835	7 680

Spillinntektene omfatter kalenderukene 1-52 i 2017 (2. januar 2017- 31. desember 2017).

Selskapets virksomhet er rettet mot det norske markedet. Det er ingen naturlige geografiske markedsinndelinger.

Note 2 Lønns- og personalkostnader

	2017	2016
Lønn og honorarer	291	281
Arbeidsgiveravgift	45	45
Pensjonskostnader	55	50
Andre sosiale tiltak	7	7
Totalt	399	383
Naturallytelser	8	6

Ytelser til ledende ansatte i 2017

Tusen kr	Adm. dir.	Styret
Lønn og honorarer	2 264	1 418
Andre godtgjørelser	23	
Pensjonskostnader	162	

Selskapets toppledergruppe består av sju avdelingsdirektører i tillegg til administrerende direktør. Gjeldende årslønn for direktørgruppen ligger i intervallet 1,3 millioner kroner til 1,6 millioner kroner med et gjennomsnitt på 1,4 millioner kroner.

Styret fastsetter administrerende direktørs lønn og øvrige betingelser, mens Kulturdepartementet fastsetter honorarene til styret.

Det er ikke inngått særskilte avtaler om pensjon med administrerende direktør utover de generelle betingelser som gjelder for alle ansatte.

Ved ufrivillig fratreden er det avtalt etterlønn på inntil 6 månedslønner dersom annet ikke avtales særskilt.

Det foreligger ingen avtaler om særskilt godtgjørelse ved fratredelse eller lignende for øvrige ansatte i Norsk Tipping AS.

Selskapet har avtaler om alderspensjon med totalt ni ansatte og tidligere ansatte i ledende stillinger med lønn over 12G som sikrer 66 prosent av lønn fra 67 år og andre tilleggsytelser. Denne ordningen er lukket og det inngås ikke tilsvarende avtaler ved nye ansettelse. Se for øvrig ufonderte pensjonsordninger i note 16.

Selskapets fonderte pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i lov om obligatorisk tjenestepensjon.

Gjeldende honorarsats til styret:

Styreleder	kr 245 200
Nestleder	kr 157 400
Styremedlem	kr 134 200
Fast møtende 1. varamedlem	kr 87 700
Leder revisjonsutvalg	kr 54 900
Medlem revisjonsutvalg	kr 38 000

Vararepresentanter godtgjøres med kr 7 400 pr. fremmøte.

Det er ingen bonusordninger i selskapet, verken for ledere eller øvrige ansatte.

Antall årsverk i 2017 var 420, mens det i 2016 var 417.

Selskapet yter boliglån til ansatte med samme betingelser som Statens Pensjonskasse. I tillegg kan ansatte søke om kortsiktige lån på inntil 4 månedslønner. Se note 8 og 11. Det er ikke ytet lån eller stilt garantier til adm. dir, styreleder eller andre nærstående.

Revisor, tusen kr	2017	2016
Ordinær revisjon	369	286
Andre attestasjonstjenester	0	0
Skatterådgivning	0	0
Andre tjenester	109	50
Totalt	478	336

Note 3 Andre driftskostnader

	2017	2016
Drift av anlegg og maskiner	379	361
Telekommunikasjon	28	34
Reklame	304	291
Samarbeidsavtaler, profilering og informasjon	92	117
Kostnader til Lotteri- og stiftelsestilsynet	37	36
Konsulentbistand og honorarer	38	41
Distribusjon og fraktkostnader	40	46
Trykksaker og rekvisita	33	30
Tjenester tilknyttet spillerkort, ID- og betalingsløsninger	201	198
TV-produksjon	38	53
Øvrige kostnader	60	55
Totalt andre driftskostnader	1 251	1 262

Note 4 Finansinntekter og -kostnader

	2017	2016
Renteinntekter	9	11
Andre finansinntekter	0	0
Finansinntekter datterselskaper og tilknyttede selskaper	13	10
Kursgevinst	12	19
Totale finansinntekter	34	40

	2017	2016
Rentekostnader	0	2
Andre finanskostnader	0	1
Kurstap	6	18
Totale finanskostnader	6	21

Selskapet har konti i NOK, EUR, SEK og USD. Innestående på valutakonti er normalt begrenset i forhold til behov knyttet til løpende drift.

I henhold til selskapets vedtekter overføres fri likviditet utover 2,5 prosent av netto spillinntekter foregående år hver måned til selskapets kontolån til statskassen i Norges Bank. Rentebetingelsene for innskuddet følger statens foliorente for innskudd.

Selskapet har ingen valutaterminkontrakter.

Note 5 Driftsmidler og immaterielle eiendeler

Varige driftsmidler

	Kunst	Kjøretøy	Mask., utstyr og inventar	Tomter, bygg	Totalt
Anskaffelseskost pr 1.1.2017	1	1	1 646	473	2 122
Avgang i året	-	-	1	0	1
Tilgang i året		-	27	5	32
Anskaffelseskost pr 31.12.2017	1	1	1 672	478	2 153
Akk. av- og nedskrivninger	-	1	1 405	263	1 670
Bokført verdi pr 31.12.2017	1	-	267	215	482
Årets avskrivning	-	-	129	24	152
Avskrivningsplan (lineær)	Ingen avskr.	5 år	3-6 år	10-25 år	

Selskapet har enkelte uvesentlige kostnadsførte leieavtaler vedrørende biler, kontormaskiner og utstyr.

Immaterielle eiendeler

	IT- infrastruktur	Spill og spill- applikasjoner	Distribusjons- kanaler	Avtaler	Totalt
Anskaffelseskost pr 1.1.2017	272	180	321	9	783
Avgang i året					-
Tilgang i året	17	-	3	3	23
Anskaffelseskost pr 31.12.2017	289	180	324	12	806
Akk. av- og nedskrivninger	189	157	298	10	653
Bokført verdi pr 31.12.2017	100	24	27	2	153
Årets avskrivning	28	19	8	1	55
Avskrivningsplan (lineær)	5 år	3-7 år	5-7 år	3 år	

De største utviklingsprosjektene i 2017 var knyttet til innføring av ny løsning for operatør-ID på spillterminalen, nytt CRM-system og konsolidering av digitale kanaler.

Alle immaterielle eiendeler vedrører utviklingsprosjekter som er gjennomført av Norsk Tipping. Prosjektene vedrører utvikling av nye løsninger eller tilpasninger av innkjøpte løsninger fra eksterne leverandører.

Det forventes at samlet inntjening av pågående utviklingsprosjekter minst motsvarer medgåtte samlede utgifter. Kostnadene som knytter seg til lønn og andre personalkostnader til ansatte direkte engasjert i utviklingsarbeidet er ikke balanseført siden selskapet ikke har pålitelig måling av dette.

Av- og nedskrivninger

	2017	2016
Immaterielle eiendeler	55	80
Driftsmidler	152	153
Totale avskrivninger	208	234

Note 6 Investeringer i datterselskaper og tilknyttede selskaper

Firma	Anskaffet i år	Forretn. kontor	Eier- andel	Stemme- andel	Kostpris på aksjeposten	Bokført verdi
Datterselskaper						
Norske Spill AS	2009	Hamar	100 %	100 %	1	1
Sum datterselskaper					1	1
Tilknyttede selskaper						
Buypass AS	2006/2009/2011	Oslo	50 %	50 %	32	32
Sum tilknyttede selskaper					32	32
Totalt					33	33

I henhold til regnskapslovens § 3-8 andre ledd er selskapet ikke konsolidert inn i Norsk Tipping AS sitt regnskap. Begrunnelsen for å utelate selskapene fra konsolidering er at de ikke har betydning for å bedømme konsernets stilling og resultat.

Årsregnskapet for Norske Spill AS viser et underskudd på 16 tusen kr og en egenkapital på 677 tusen kr.

Årsregnskapet for Buypass er ikke avlagt. Det foreløpige regnskapet for Buypass Konsern viser et overskudd på 34 mill.kr og en egenkapital på 104 mill. kr. Utbytte for 2016 på 13 mill. kr er inntektsført i Norsk Tippings regnskap for 2017.

Note 7 Mellomværende med datterselskaper og tilknyttede selskaper

	2017	2016
Kortsiktig gjeld til selskaper i samme konsern	0	0
Kortsiktig gjeld til tilknyttet selskap	16	16
Kortsiktige fordringer på selskaper i samme konsern	0	0
Kortsiktige fordringer på tilknyttet selskap	0	0
Transaksjoner med nærstående parter		
Kjøp av varer og tjenester	2017	2016
Buypass AS (tilknyttet selskap)	193	189
Totalt	193	189

Kjøp av varer og tjenester fra Buypass AS knytter seg til betalingstransaksjoner og identifisering knyttet til spillerkortet.

Tjenesten er konkurranseutsatt etter lov om offentlige anskaffelser.

Note 8 Andre langsiktige fordringer

	2017	2016
Langsiktige lån til ansatte*)	23	28
Øvrige fordringer	23	3
Totalt	46	31

*) Selskapet tilbyr boliglån til ansatte med tilsvarende betingelser som i Statens Pensjonskasse.

Note 9 Varelager

Varelager består av innkjøpte varer til selskapets kantine.

Note 10 Kommisjonærfordringer

Norsk Tipping AS foretar ukentlige etterskuddsvise oppgjør med kommisjonærene ved autogirotrekk. Fordringene er i stor grad sikret gjennom depositum og garantier fra kommisjonærene.

Note 11 Andre fordringer

Andre fordringer består av forskuddsbetalte/periodiserte kostnader og øvrige kundefordringer med forfall kortere enn ett år etter regnskapsårets slutt.

	2017	2016
Kundefordringer	2	0
Forskuddsbetalte kostnader	47	89
Personallån/ lønnsforskudd *)	7	8
Øvrige kortsiktige fordringer	28	4
Totalt	84	101

*) Personallån/ lønnsforskudd til ansatte har løpetid inntil 4 år. Rentefordel blir fordelsbeskattet.

Note 12 Aksjekapital

Norsk Tippings aksjekapital består av 3 aksjer, hver av dem pålydende kr 50 000.

Staten v/ Kulturdepartementet eier 100 prosent av aksjene.

Note 13 Egenkapital

I henhold til pengespilloven og retningslinjer fra Kulturdepartementet har selskapet et investeringsfond.

Investeringsfondet inngår opptjent egenkapital på linje med annen egenkapital.

	Aksjekapital	Bundet egen- kapitalfond	Investerings- fond	Annen egenkapital	Sum
Egenkapital pr 31.12.2016	0,15	150	9	205	364
Årets endring i egenkapital:					
Tilført fra årets overskudd				5 251	5 251
Årets overføringer til overskuddsmottakerne				-5 251	-5 251
Samlet bevegelse i regnskapsåret				0	0
Egenkapital per 31.12.2017	0,15	150	9	205	364

Note 14 Annen kortsiktig gjeld

	2017	2016
Depositum kommisjonærer	26	24
Bonuspotter knyttet til spillene	76	105
Skyldig feriepenger	31	31
Gjeld spillerkonti	303	299
Grasrotandelen til utbetaling	162	148
Utestående oppgjør til bingoentreprenørenes overskuddsformål	0	31
Periodiseringer	110	36
Totalt	708	673

Note 15 Restoverskudd og disponeringer

Restoverskudd og disponeringer tilsvare årrets overskuddsdisponering fratrukket forskuddsutbetalinger/ disponeringer til overskuddsmottakerne basert på opptjent overskudd gjennom året.

Forskuddsutbetalinger og disponeringer til overskuddsmottakerne	2017	2016
Extrastiftelsen	97	30
Bingoentreprenørenes overskuddsformål	66	63
Grasrotmottakere	455	447
Norges Idrettsforbund	0	0
Totalt	617	540

Restoverskudd til utbetaling	2017	2016
Årets overskuddsdisponering	5 251	4 852
Forskuddsutbetalinger	617	540
Totalt	4 634	4 312

Note 16 Pensjonsforpliktelser

Norsk Tipping AS har både fonderte (finansiert via fiktive fond i Statens Pensjonskasse – SPK) og ufonderte pensjonsordninger. De fonderte pensjonsordningene administreres av SPK, se nærmere beskrivelse av ordningen nedenfor. De ufonderte ordningene gjelder alderspensjonsavtaler for ansatte og tidligere ansatte i ledende stillinger med lønn over 12G, samt to pensjonsavtaler for tidligere ledende ansatte.

I tillegg har selskapet ved enkelte anledninger inngått avtaler om driftspensjon med enkeltansatte ved fratreden som følge av organisasjonsmessige endringer.

Statens Pensjonskasse

Beskrivelse av ordningen:

Norsk Tipping AS har kollektiv pensjonsordning for sine ansatte i Statens Pensjonskasse. Pensjonsordningen omfatter ytelser etter lov om Statens Pensjonskasse (pensjonsloven). Ytelsene er alders-, uføre-, ektefelle- og barnepensjon. I tillegg gjelder beregningen for ytelser fra 62 år etter AFP-ordning for statlig sektor. Pensjonsytelsene samordnes med folketrygdens ytelser. Selskapets andel av premien kostnadsføres løpende under lønns- og personalkostnader.

Premiefastsettelse og beregning av pensjonsforpliktelser for SPKs pensjonsordning skjer etter aktuarmessige prinsipper. Ordningen er ikke fondsbasert, men basert på en simulert forvaltning av pensjonsmidler («fiktive fond») som om midlene var plassert i statsobligasjoner. Utbetalingen av pensjoner er garantert av staten (pensjonsloven § 1). Pensjonsordningen kan ikke flyttes på samme måte som en privat pensjonsordning, og denne beregningen forutsetter at ordningen videreføres i SPK. I simuleringen legges det til grunn at obligasjonene holdes til utløpstidspunkt. Pensjonsmidlene verdsettes derfor til bokført verdi.

Fonderte pensjonsordninger

Pensjonskostnad

	2017	2016
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	43	40
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	15	16
Avkastning på pensjonsmidler	-14	-15
Ansattes egenandel til pensjonsordningen	-5	-5
Administrasjonskostnader	1	1
Netto pensjonskostnad før amortisering	40	37
Resultatført virkning av estimatavvik	10	8
Periodisert arbeidsgiveravgift ¹⁾	8	7
Netto pensjonskostnad fonderte pensjonsordninger	57	52
Antall yrkesaktive med i beregningen	424	420

1) Arbeidsgiveravgift er netto ytelsesbasert pensjonsforpliktelse multiplisert med gjeldende prosent for arbeidsgiveravgift. Netto aktuariemessige gevinster og tap som ikke er innregnet i balansen inkluderer arbeidsgiveravgift.

Pensjonsforpliktelse

	31.12.2017	31.12.2016
Beregnete pensjonsforpliktelser	791	725
Arbeidsgiveravgift	45	38
Pensjonsmidler (til markedsverdi)	-472	-456
Netto påløpt pensjonsforpliktelse	364	306
Ikke resultatført virkning av estimatavvik	-279	-252
Netto pensjonsforpliktelser	85	54

Økonomiske forutsetninger:

	2017	2016
Diskonteringsrente	2,30 %	2,10 %
Forventet avkastning på fondsmidler	4,00 %	3,00 %
Forventet lønnsregulering	2,50 %	2,25 %
Forventet G-regulering	2,25 %	2,00 %

Som økonomiske forutsetninger er NRS(V) Pensjonsforutsetninger (september 2017) lagt til grunn. Endringene i forutsetningene fra beregningstidspunktet til balansedagen vurderes ikke å ha vesentlig effekt på regnskapet.

Som aktuariemessige forutsetninger for demografiske faktorer og avgang er lagt til grunn vanlig benyttede forutsetninger innen forsikring. Beregningene er basert på dødelighetforutsetninger etter K2013.

Ufonderte pensjonsavtaler og driftspensjon

Selskapet har ufonderte pensjonsavtaler som nevnt i note 2, samt avtaler med enkelte ansatte om driftspensjon i forbindelse med fratreden i selskapet. Avtalen om driftspensjon gir rett til 66 % av lønn inntil fylte 67 år.

	Ufonderte avtaler	Driftspensjon
Avsetning per 01.01	53	2
Ny avsetning/kostnad i perioden	5	0
Utbetalt i 2017	2	1
Forpliktelse per 31.12	55	1

Avsetning/kostnad i perioden er i sin helhet belastet regnskapet for 2017.

Samlede pensjonsforpliktelser	2017	2016
Ufonderte pensjonsordninger	55	53
Fonderte pensjonsordninger	85	54
Driftspensjon	1	2
Totale pensjonsforpliktelser	141	109

Note 17 Bankinnskudd, kontanter og lignende

I posten bankinnskudd, kontanter og lignende inngår skattetrekkmidler med 13,1 mill. kr.

Tilstrekkelig beløp er avsatt på egen skattetrekkonto.



KPMG AS
Vangsvegen 73
2317 Hamar

Telephone +47 04063
Internet www.kpmg.no
Enterprise 935 174 627 MVA

Til generalforsamlingen i Norsk Tipping AS

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Norsk Tipping AS' årsregnskap som viser et overskudd på kr 5 251 000 000. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2017, resultatregnskap og kontantstrøppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2017, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av årsberetningen og redegjørelsene om foretaksstyring og samfunnsansvar, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig

KPMG AS, a Norwegian limited liability company and member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity.

Statsautoriserte revisorer - medlemmer av Den norske Revisjonsforening

Offices in:

Oslo	Friøen	Molde	Stord
Alta	Floresnes	Molde	Strøme
Arendal	Hamar	Skien	Tromsø
Burgen	Haugesund	Sandnessjøen	Tromsø
Bodo	Kjevik	Sandnessjøen	Tysdal
Drammen	Kristiansund	Stavanger	Ålesund

for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betyggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjons handlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjons handlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsikk i Norge.

Hamar, 12. mars 2018
KPMG AS



Stein Erik Lund
Statsautorisert revisor

EIERSTYRING OG SELSKAPSLEDELSE

Nedenfor redegjøres det for de relevante punktene i «Norsk anbefaling om eierstyring og selskapsledelse» (NUES) av 30. oktober 2014. Norsk Tipping er ikke et børsnotert selskap. Dette medfører at ikke alle deler av NUES' anbefaling er relevant.

1. Redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse
2. Virksomhet
3. Selskapskapital og utbytte
4. Likebehandling av aksjeeiere og transaksjoner med nærstående
5. Fri omsettelighet
6. Generalforsamling
7. Valgkomité
8. Bedriftsforsamling og styre, sammensetning og uavhengighet
9. Styrets arbeid
10. Risikostyring og internkontroll
11. Godtgjørelse til styret
12. Godtgjørelse til ledende ansatte
13. Informasjon og kommunikasjon
14. Selskapsovertagelse
15. Revisor

PKT 1:

Redegjørelse for eierstyring og selskapsledelse

Kulturdepartementet fastsatte 5. juli 2010 Retningslinjer for eierstyring av selskaper mv. under departementets område.

Dette dokumentet, sammen med instruks for styret og instruks for administrerende direktør, klargjør rollefordelingen mellom eier, styret og ledelse.

I henhold til departementets retningslinjer for eierstyring, skal eierrollen utøves i samsvar med statens prinsipper for godt eierskap. Retningslinjens kapittel 2 inneholder felles regler og krav til departementets styring, kontroll og ivaretagelse av tverrgående hensyn (samfunnsansvaret) for aksjeselskaper som departementet har eierandeler i. Kapittel 3 inneholder spesielle forhold som det må tas hensyn til ved departementets styring og kontroll av det enkelte selskap eller grupper av selskaper på bakgrunn av deres sektorpolitiske målsettinger. For Norsk Tipping framgår disse spesielle forholdene i kapittel 3.3.

Utover de prinsippene som er fastslått i retningslinjene for eierstyring er det i selskapets vedtekter §6 bestemt at eierdepartementet skal ha en direkte instruksjonsrett gjennom brev til selskapet utenom generalforsamling.

Norsk Tipping har etablert et helhetlig kvalitetssystem som består av styrende dokumenter. Kvalitetssystemet inkluderer etiske retningslinjer som beskriver prinsipper for håndtering av etiske dilemmaer, av handlemåte tilknyttet temaene lover og regler, ansattes habilitet, kontakt med eksterne interessenter, arbeidsmiljø, varsling om kritikkverdige forhold, taushetsplikt, verv, deltakelse i selskapets spill og informasjon, IT-tjenester og sosiale medier. Hele kvalitetssystemet med tilhørende policyer, retningslinjer og rutiner ligger tilgjengelig for de ansatte på selskapets intranett.

Ansvarlig spillvirksomhet er en viktig forutsetning for selskapet. Kvalitetssystemet inneholder derfor en egen policy for dette området. Policydokumentet inneholder ni prinsipper som danner grunnlaget for Norsk Tippings ansvarlighetsarbeid i alle ledd i organisasjonen. Hovedpunktene i policyen er tilgjengelig på selskapets nettsider.

Norsk Tippings etiske retningslinjer og selskapets etiske retningslinjer for leverandører og samarbeidspartnere, ligger tilgjengelig i sin helhet på selskapets nettside.

PKT 2:

Virksomhet

Selskapets vedtekter ble sist endret 6.april 2017, hvor det ble fastsatt at styret skal forelegge for generalforsamlingen en erklæring om lederlønn, jf. Regjeringens retningslinjer for statlig eierskap.

Vedtekten fastsetter følgende formål for selskapets virksomhet:

- «Selskapet skal i henhold til spilleregler fastsatt av departementet avholde og formidle pengespill i betryggende former under offentlig kontroll, med sikte på å forebygge negative konsekvenser av pengespillene, samtidig som det gjennom rasjonell drift av selskapet skal legges til rette for at mest mulig av overskuddet fra spillene kan gå til formål som nevnt i pengespilloven § 10.» (§ 2 annet ledd)
- «Selskapets virksomhet skal være knyttet til formidling av pengespill, rettet mot norske borgere eller personer bosatt i Norge.» (§ 4 første ledd)

Norsk Tipping har et tredelt samfunnsoppdrag:

- Å tilby ansvarlige spill
- Å tilby attraktive spill
- Å skape overskudd til gode formål

Regjeringen la i mai 2017 fram Meld. St. 12 (2016–2017) «Alt å vinne – Ein ansvarleg og aktiv pengespillpolitikk» for beslutning i Stortinget, hvor det ble vurdert hvordan en ansvarlig og aktiv pengespillpolitikk for fremtiden skal utføres. Meldingen ble besluttet, med fem anmodninger, og regjeringen besluttet med det å videreføre dagens modell på pengespillfeltet slik at Norsk Tipping og Norsk Rikstoto fortsatt skal ha enerett på å tilby pengespill.

I stortingsmeldingen slås det fast at det primære målet for pengespillpolitikken til regjeringen er å sikre ansvarlige spill og at hensynet til ansvarlighet skal gå foran økonomiske hensyn. Samtidig forutsetter en ansvarlig spillpolitikk at de regulerte spillsekskapene tilbyr attraktive spill som evner å tiltrekke seg spillere, og dermed trekke spillere bort fra et uregulert tilbud uten like gode ansvarlighetsrammer.

Høsten 2017 vedtok styret en revidert strategi for å følge opp stortingsmeldingen og selskapets vedtektsfestede formål hvor det er en ambisjon om at Norsk Tipping skal være verdensledende innen ansvarlig spillvirksomhet.

Hensynet til ansvarlig spillvirksomhet har vært og er det viktigste premisset for selskapets virksomhet. Selv om pengespill kan være problematisk for enkelte, representerer det for de aller fleste et tilbud om underholdning og spenning i hverdagen. Overskuddet fra virksomheten er en viktig finansieringskilde for idrettsanlegg og frivillig sektor i Norge både gjennom overføringer fra tippenøkkelen og gjennom Grasrotandelen. Selskapet skal drive sin virksomhet på en måte som imøtekommer de miljømessige, etiske, kommersielle, lovmessige og sosiale forventninger samfunnet har til virksomheten, i tråd med føringene fra regulerende myndigheter. Den pågående forskyningen av selskapets omsetning fra kiosker og butikker til digitale kanaler bidrar til å redusere behovet for trykket materiell.

PKT 3: **Selskapskapital og utbytte**

Selskapets aksjekapital er i Lov om pengespill § 5 fastsatt til kr 150 000. I tillegg har selskapet 150 millioner kroner i bundet egenkapital. Det utbetales ikke utbytte fra selskapet, men overskuddet fra spillvirksomheten skal fordeles etter bestemmelsene i Lov om pengespill (pengespilloven) § 10.

PKT 4: **Likebehandling av aksjeeiere og transaksjoner med nærstående**

Alle selskapets aksjer eies av Kulturdepartementet. Anbefalingene knyttet til aksjeeiere anses derfor ikke som relevante for Norsk Tipping. Selskapet eier 50 % av aksjene i Buypass AS. Transaksjoner mellom Norsk Tipping og Buypass baseres på avtaler inngått etter lov om offentlige anskaffelser. Konkurransetsetting av tjenesteområdet sikrer at avtalen mellom partene er inngått på markedsmessige betingelser. Revisor er av Kulturdepartementet pålagt å føre et særskilt tilsyn med at oppdragsgivers kommersielle datterselskaper opptre i overensstemmelse med ordinære markedsmessige prinsipper og å utferdige en årlig rapport om disse forholdene. Det er ikke rapportert om forhold som har krevd videre oppfølging fra selskapets side.

I selskapets etiske retningslinjer er det etablert prinsipper og krav som omhandler de ansattes habilitet og som skal sikre at ansatte ikke skal inneha verv som kan være i konflikt med selskapets interesser eller i strid med de ansattes integritet.

PKT 5: **Fri omsettelighet**

Ikke relevant for Norsk Tipping.

PKT 6: **Generalforsamling**

Kulturministeren utgjør selskapets generalforsamling. I henhold til selskapets vedtekter §6 avholdes generalforsamling hvert år i tilknytning til selskapets årsmøte. For et selskap hvor generalforsamlingen utgjøres av én person er det ikke formalia knyttet til innkalling og fullmaktsforhold eller formelle krav til saksdokumentene i forkant av generalforsamlingen. Det blir likevel utsendt innkalling og sakspapirer i forkant av generalforsamlingen. I tillegg utarbeides det protokoll fra generalforsamlingen. Riksrevisjonen, ekstern revisor, selskapets styre og administrerende direktør er til stede når generalforsamling avholdes.

Norsk Tipping har ikke kontrollkomité.

Lotteritilsynet fører tilsyn med at selskapets spillvirksomhet foregår i samsvar med lovgivning og spillregler, jfr. pengespilloven §14. Lotteritilsynet foretar også en løpende evaluering av selskapets markedsføring, og om denne er i tråd med «Retningslinjer for markedsføring av statlig kontrollerte pengespill». Deres evaluering rapporteres to ganger årlig til eier og gjøres normalt tilgjengelig på Lotteritilsynets nettsider. Lotteritilsynet er et direktorat og tilsynsorgan underlagt Kulturdepartementet, som forvalter og kontrollerer private lotterier og statlige spill i Norge.

PKT 7:**Valgkomité**

Valgkomiteen er oppnevnt av selskapets eiere og består av representanter fra Kulturdepartementet.

PKT 8:**Bedriftsforsamling og styre, sammensetning og uavhengighet**

Norsk Tipping har ingen bedriftsforsamling.

Styret og styrets sammensetning er regulert gjennom vedtektenes §3. Styret har seks uavhengige representanter som er oppnevnt av Kulturdepartementet, samt to representanter fra Norsk Tipping, valgt av og blant selskapets ansatte. I tillegg er det oppnevnt to uavhengige vararepresentanter hvorav første varamedlem møter fast i styret, samt personlig vara for hver av de ansattvalgte styremedlemmene. Med «uavhengige representanter» menes at de er uavhengige av overskuddsmottakerne. Styremedlemmene oppnevnes for en periode på to år.

For å synliggjøre krav om kjønnsrepresentasjon, ble det i 2007 foretatt en vedtektsendring som presiserer at kjønnsfordelingen i styret skal være i samsvar med bestemmelsene i aksjeloven §20-6 første ledd. I Kulturdepartementets retningslinjer for eierstyring stilles det krav til styrets sammensetning når det gjelder kompetanse, kapasitet og mangfold. Styret skal være bredt sammensatt, og sammensetningen av styret skal tilfredsstillende de krav som framgår av lov om likestilling mellom kjønnene. Videre må styret ha forretningsmessig/bedriftsøkonomisk kompetanse, kompetanse på offentlig eierskap og kommunikasjon mellom offentlig og privat virksomhet, sosialpolitisk kompetanse, samt generell samfunnskompetanse. I tillegg bør styrets medlemmer være samfunnsorienterte og ha kunnskap om og forståelse for selskapets samfunnsmessige rolle.

Norsk Tippings ansatte har mulighet til å ta opp problemstillinger gjennom de ansattes representanter i styret. Administrerende direktør i Norsk Tipping deltar i styremøtene uten stemmerett.

Kulturdepartementet har gitt instruks til styret hvor det framkommer at styret skal fatte vedtak på fritt grunnlag etter alminnelige, forretningsmessige prinsipper. Styrets instruks fastsettes i kongelig resolusjon. Styrets leder og nestleder utnevnes av Kulturdepartementet. Styreleder er ikke medlem av selskapets ledelse. Styrets medlemmer har et fast årlig honorar som er uavhengig av selskapets resultat. Størrelsen på honoraret er angitt i noter til årsregnskapet.

De enkelte styremedlemmers bakgrunn og kompetanse opplyses om i selskapets årsrapport.

PKT 9:**Styrets arbeid**

Departementets instruks til styret og departementets «Retningslinjer for eierstyring» gir regler for styrets arbeid og saksbehandling. I henhold til instruks fra departementet skal styret påse at registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger og formuesforvaltning er gjenstand for betryggende kontroll, jfr. pengespilloven § 7 første ledd annet punktum, og føre tilsyn med administrerende direktørs ledelse av virksomheten, jfr. tredje punktum. Styret sender regnskap og årsmelding til Kulturdepartementet for godkjenning, jfr. pengespilloven § 7 annet ledd. Videre skal Kulturdepartementet holdes orientert om prinsipielle spørsmål som er av vesentlig betydning for selskapets drift. Styret behandler og vedtar selskapets strategi, årlige virksomhetsplaner og budsjett, og er gjennom disse prosessene en aktiv part i selskapets styring og kontroll.

Ved behandling i styret følges offentlige regler og selskapets etiske retningslinjer for habilitet. Styret foretar en årlig evaluering av sitt arbeid, samt av sin kompetanse og arbeidsform. Evalueringen gir grunnlag for eventuelle endringer og tiltak. Styrets behandling av evalueringen blir protokollført.

Styret har fastsatt instruks for administrerende direktør. Administrerende direktør forbereder saker som skal behandles av styret i samråd med styrets leder. Det legges vekt på at sakene forberedes og framlegges slik at styret har et tilfredsstillende grunnlag for å fatte beslutninger.

Styret følger opp virksomheten gjennom månedlig virksomhetsrapportering fra ledelsen på hvert ordinære styremøte. Virksomhetsrapporteringen inneholder sentrale måleparametre for blant annet ansvarlighet, spillinntekter, kundeutvikling, kostnader og resultat, samt drift, omdømme og interne forhold. Rapporteringen er risikobasert og inkluderer løpende oppdatering av selskapets risikobilde med tilhørende risikoreduserende tiltak. Det skrives protokoll med vedtak knyttet til behandling av virksomhetsrapporten.

Til styret er det valgt en nestleder som er møteleder i tilfeller der styreleder ikke kan lede styrets arbeid.

Styret har hvert år minst ett møte med revisor hvor administrasjonen ikke er til stede. Norsk Tippings styre etablerte med virkning fra 1. november 2012 et revisjonsutvalg og fastsatte i styremøte 2. oktober 2012 «Instruks for styrets revisjonsutvalg i Norsk Tipping AS».

I instruksen framgår at revisjonsutvalget er et underutvalg av Norsk Tippings styre, og har som formål å være et saksforberedende organ for styrets tilsynsfunksjon når det gjelder selskapets finansielle rapportering og kontrollsystemer.

Risikostyring og internkontroll

Styret/revisjonsutvalg

Ledelsen

1. linjeforsvar

2. linjeforsvar

3. linjeforsvar

Operativ
risikostyring

Risikostyring-
funksjon
kvalitets-
revisjoner

Internrevisjon

Ekstern
revisjon

Lotteritilsynet

PKT 10:

Risikostyring og internkontroll

Styret har det overordnede ansvaret for å organisere risikostyringen. For å sikre arbeidsdeling og tilfredsstillende uavhengighet mellom beslutningstakere og kontrollerende og rapporterende funksjoner, er det organisert tre «forsvarslinjer». Dette er en anerkjent modell som er illustrert over.

I modellen er også ekstern revisor og Lotteritilsynet satt inn for å vise helheten i de strukturer som er etablert for å sikre uavhengigheten mellom beslutningstakere og kontrollerende og rapporterende funksjoner, slik at også «fjerdelinjeforsvaret» er synliggjort. Ekstern revisor gir eier, styre og toppledelsen en bekreftelse på om selskapets risikostyring innen finansiell rapportering er tilfredsstillende. Lotteritilsynet gir bekreftelse på om risikostyringen innen spillvirksomheten er tilfredsstillende, jfr. pkt. 6 ovenfor.

Risikostyring og kontroll skal bidra til å sikre kvalitet på intern og ekstern rapportering, målrettet, effektiv og kundeorientert drift, samt sikre kontinuerlig kvalitetsforbedring. Etter en risikobasert tilnærming er selskapets viktigste risikoområder identifisert, og den interne kontrollen styres gjennom fastsettelse av policy med tilhørende retningslinjer og rutiner. Etterlevelse og måloppnåelse følges systematisk opp gjennom avviksregistrering, egenevalueringer, interne og eksterne revisjoner. Resultatene fra oppfølgingen rappor-

teres til styret og utgjør et grunnlag for styrets gjennomgang av selskapets viktigste risikoområder og internkontroll. I dette systemet er det også innarbeidet krav til den interne kontrollen for å sikre pålitelig regnskap og finansiell rapportering.

Risikostyring er viktig for selskapets måloppnåelse og er en integrert del av forretningsaktivitetene. I den månedlige virksomhetsrapporteringen er et oppdatert risikobilde integrert for å sikre styrets og ledelsens fokus på viktige framtidige forhold, herunder ansvarlig spillvirksomhet. Risikoreduserende tiltak konkretiseres, og det settes frister for gjennomføring.

Selskapet arbeider kontinuerlig med å legge til rette for et godt kontrollmiljø som skal sørge for at virksomheten drives i henhold til relevante lover, at den bygges på sunne holdninger, har gode interne rutiner og prosedyrer og at den viser åpenhet. Det er utarbeidet en verdiplattform og lederprinsipper som skal bygge opp om selskapets samfunnsoppdrag, som er å gi et ansvarlig spilltilbud, et attraktivt spilltilbud og overskudd til gode formål.

Selskapet har etablert en systematisk rutine for å vurdere om den interne kontrollen er tilfredsstillende for å forebygge og avdekke økonomiske misligheter. Med utgangspunkt i en overordnet risikovurdering er det valgt ut prosesser som skal vurderes regelmessig. Norsk Tipping har etablerte

rutiner for kontroll med og oppfølging av spilleaktiviteten hos kommisjonærer og spillere. Dette gjøres både for å sikre at spilleaktiviteten skjer innenfor ansvarlige rammer og for å sikre selskapet mot kriminell aktivitet.

Internrevisjon

Selskapet har en internrevisjon som rapporterer direkte til styret. Internrevisjonen har som formål å bistå styret og ledelsen i Norsk Tipping med å utøve god virksomhetsstyring. Internrevisjonen evaluerer og bidrar til å forbedre de etablerte styrings- og kontrolltiltakene som er etablert for risikostyring, internkontroll og måloppnåelse i selskapet. En vurdering av risiko legges til grunn for utarbeidelsen av en årlig revisjonsplan. Den årlige revisjonsplanen og resultatet av revisjonene blir lagt fram for styret via revisjonsutvalget.

I tillegg gjennomfører administrasjonen kvalitetsrevisjoner for å vurdere etterlevelse av systemet for risikostyring og kontroll.

Sikkerhetssertifisering

Norsk Tipping er sertifisert etter krav i ISO/IEC 27001:2013, European Lotteries «European Responsible Gaming Standard» samt World Lottery Association, Security Control Standard 2012. Sistnevnte er en internasjonal sikkerhetsstandard for spillbransjen, og formålet er å sikre at sertifiserte virksomheter har effektive sikkerhetstiltak knyttet til lotterispesifikke prosesser. Det gjennomføres både interne sikkerhetsrevisjoner i henhold til krav i nevnte sikkerhetsstandarder og DNV GL gjennomfører årlige evalueringer av Norsk Tipping med tanke på etterlevelse av alle standardene. I henhold til sikkerhetsstandard ISO/IEC 27001 har Norsk Tipping etablert et ledelsessystem for informasjonssikkerhet (Information Security Management System, ISMS), som sikrer at ledelsen har fokus på kontinuerlig forbedring innen sikkerhetsområdet.

PKT 11:

Godtgjørelse til styret

Styrehonorarene er ikke resultatavhengige. Størrelsen på honorarene bestemmes av Kulturdepartementet. Opplysningene er offentlig tilgjengelig gjennom noter til årsregnskapet.

PKT 12:

Godtgjørelse til ledende ansatte

Styret fastsetter lønn og øvrige betingelser til administrerende direktør. Det er etablert et kompensasjonsutvalg som er rådgivende til styret på saker som angår lønn til ledende ansatte.

Godtgjørelser til administrerende direktør framgår av noter til årsregnskapet. På bakgrunn av styrets lederlønnsprinsipper fastsetter administrerende direktør godtgjørelse og øvrige betingelser til ledende ansatte i selskapet.

Det ytes ikke ekstra godtgjørelse til egne ansatte for styreverv i selskaper som helt eller delvis er eid av Norsk Tipping.

Ingen ansatte har resultatavhengig godtgjørelser i form av opsjons- eller bonusprogrammer.

PKT 13:

Informasjon og kommunikasjon

Selv om selskapet er unntatt fra offentlighetsloven gjennom forskrift, skal selskapet praktisere mest mulig åpenhet og offentlighet. Selskapet har etablert egen retningslinje for praktisering av åpenhet og offentlighet. Målsetningen er at selskapet så langt som mulig skal oppfylle offentlighetens forventninger om innsyn i selskapets virksomhet.

Norsk Tippings rapportering av finansiell informasjon skal være preget av gjennomsiktighet og skal i tillegg til økonomisk og finansiell stilling, gi brukerne relevant, utfyllende og pålitelig oversikt over strategier, mål og resultater.

PKT 14:

Selskapsovertagelse

Ikke relevant for Norsk Tipping.

PKT 15:

Revisor

Revisorordningen for Norsk Tipping innebærer en oppdeling av kontrolloppgavene. Valgt ekstern revisor forestår den løpende revisjonen av selskapets regnskaper mens Riksrevisjonen forestår selskaps- og forvaltningsrevisjon av Norsk Tipping. Ekstern revisor utpekes av Kulturdepartementet basert på forutgående anskaffelse iht. lov om offentlige anskaffelser.

Revisor legger årlig frem for revisjonsutvalget en plan for revisjonsarbeidet og en vurdering av selskapets internkontroll. Revisor deltar i det styremøtet hvor styret behandler årsregnskapet. Revisor deltar også på generalforsamlingen i selskapet hvor årsregnskapet blir lagt fram for endelig fastsettelse. Etter instruks for revisjonsutvalget skal revisor delta i minst ett møte hvert år i utvalget uten at administrerende direktør eller andre ledende ansatte er til stede. Revisor har dialog med selskapets revisjonsutvalg knyttet til gjennomføringen av årsregnskapsrevisjonen. Styret har ikke fastsatt retningslinjer for ledelsens adgang til å benytte revisor til andre tjenester enn revisjonsoppgaver. Styret er likevel av den oppfatning at revisor ikke har levert tilleggstjenester av en slik art og et slikt omfang at det kan gi grunnlag for å stille spørsmål ved revisors mulighet til å ivareta sin uavhengighet og objektivitet. Revisors godtgjørelse fremlegges til godkjenning i generalforsamlingen. Honorar og godtgjørelse til revisor framgår av noter til årsregnskapet.

